

POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Katedra/ústav: Katedra biblických věd a starých jazyků
Autor*ka práce Milan Krása
Jméno vedoucího práce Mgr. Mlada Mikulicová, Ph.D.
Jméno oponenta: doc. David Vopřada, Dr.
Studijní program: Teologické nauky
Název práce: Postoje alexandrijské církve k islámskému vpádu a převzetí moci v letech 639–645
Rozsah práce: 90 307 zn. ≈ 50 NS

I/ Kritické zhodnocení

	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými připomínkami	splňuje s výhradami	nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☒	☐	☐	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☒	☐	☐	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☒	☐	☐	☐
Zpracování příloh	☐	☐	☐	☐
Celková typografická úprava	☒	☐	☐	☐
B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☒	☐	☐	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☐	☒	☐	☐
Práce kriticky pracuje s primární i sekundární literaturou	☒	☐	☐	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☒	☐	☐	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá ji	☒	☐	☐	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☒	☐	☐	☐

C. Celkový přínos práce	ano	ne
Práce je kompilační prací	☐	☒
Práce se zabývá dosud nezpracovaným tématem	☐	☒
Práce přináší nové poznatky	☐	☒
Práce navrhuje nové metodické postupy	☐	☒
Práce má metodologický/teologický přínos	☒	☐

II/ Celkové hodnocení práce

Předkládaná bakalářská práce se zabývá klíčovým obdobím byzantských dějin, tj. vlády císaře Herakleia a islámských výbojů v první polovině 7. století. Cíle práce zahrnují hlubší porozumění postojům alexandrijského patriarchátu v první polovině sedmého století během islámského vpádu a převzetí moci muslimskými Araby v Egyptě a Alexandrii v letech 639–645. Jedná se o téma o to náročnější v tom, že se nejedná o příliš známé a vyzdvihované období dějin na pomezí antického a středověkého křesťanství, ale z hlediska teologického do dané historické situace promlouvají náročné teologické i církevněpolitické spory. Práce se snaží analyzovat příčiny snadného převzetí moci nad východními částmi Byzantské říše a zkoumá, jak křesťanští a političtí vůdci reagovali na tuto situaci. Metodika zahrnuje historický exkurz zaměřený na křesťanskou teologii a společensko-politické změny v tomto období. Hlavní část práce je přehledová a čerpá především ze sekundárních historických a religionistických pramenů, což odpovídá typu práce. Jednotlivé kapitoly jsou řazeny velmi logicky, autorovi se daří zachovat si odstup i tím, že rozděluje pojednání o jednotlivých stranách do různých kapitol.

Autor v závěru práce dochází k několika závěrům. Jednu z hlavních příčin snadného převzetí moci muslimskými Araby nad východními částmi byzantské říše spatřuje ve vnitřních rozporech uvnitř Egypta, a to zvláště mezi „ortodoxními“ a „monofyzitskými“ křesťany, a oslabení byzantské říše kvůli ekonomickým a vojenským problémům. Islámské vítězství tak nebylo jen výsledkem vojenských schopností Arabů, ale také hospodářského úpadku Byzance i Persie, podcenění arabských armád a vnitřních sociálních a politických problémů uvnitř byzantské říše. Konsolidace arabské společnosti pod islámem a nabídka jednodušší formy víry přispěla k jejich rychlému přijetí na nově dobytých územích. Pád Alexandrie měl dlouhodobé důsledky na geopolitické uspořádání a náboženskou transformaci, která ovlivnila celé východní Středomoří, a postupně i oblast Maghrebu a Andalúsie.

Po formální stránce je práce velmi zdařilá, prostá gramatických a stylistických chyb, pouze s občasnými chybami v interpunkci (např. s. 15: „skutečnost, že v 10. století byla v Káhiře vedle mešity al-Azhar, založena i univerzita“; s. 23: „Jako správce křesťanské komunity, byl patriarcha považován za styčný bod...“). Autor správně pracuje se sekundárními prameny, které také patřičně označuje. Snad by bylo možné rozlišovat doslovné citace a parafráze („srov.“), avšak autor je nakonec ve způsobu užívání citací konsistentní. To jsou však jen drobnosti, které kvalitu práce zásadně neovlivňují.

Je třeba závěrem zmínit, že samotnému tématu práce, tj. „postoji alexandrijské církve k islámskému vpádu“ je věnována jen malá část práce, vlastně jen pár stránek. To je dáno pojednáním historického a náboženského kontextu, avšak vzhledem k titulu práce by oponent očekával vyšší poměr textu věnovaného jádru vůči kontextuálnímu obsahu.

Práci každopádně obhajuji k obhajobě jako výbornou.

III/ Otázky a náměty k diskusi při obhajobě

Působení Jana Damašského a jeho postoje k islámu a ikonoklasmu (s. 29) jsou oproti arabskému vpádu do Egypta značně pozdější. Otázka k diskusi: jakým způsobem jeho dílo může reflektovat vztah křesťanů první poloviny sedmého století k islámu, resp. „barbarům a heretikům, kteří podleli jakémusi falešnému proroku“ (s. 25)?

Doporučení práce k obhajobě

DOPORUČUJI.

V Praze dne 20. srpna 2024

doc. David Vopřada, Dr.